

برای آشنایی با چگونگی فعالیتهای کمیته ترجمه و تألیف و تصحیح کتابهای دانشگاهی، گفت‌وگویی با آقای دکتر نصرالله پورجوادی سرپرست این کمیته انجام داده‌ایم که ذیلاً به نظر خوانندگان گرامی می‌رسد.

درباره کمیته ترجمه، تألیف و تصحیح

- کمیته تألیف و ترجمه و تصحیح کتابهای دانشگاهی چه مدت است که آغاز به کار کرده و چه ارتباطی با استاد انقلاب فرهنگی دارد؟

- بسم الله الرحمن الرحيم، فکر ایجاد این کمیته بلافاصله پس از انتخاب اعضای ستاد انقلاب فرهنگی توسط امام خمینی بوجود آمد، و پس از تهیه مقدمات لازم عملاً از مهرماه امسال آغاز به کار کرد، و حدود دوماه و نیم است که مشغول فعالیت است. فعالیتهای این کمیته زیر نظر يك شوراي عالی است که سه تن از اعضای ستاد انقلاب فرهنگی در آن عضویت دارند.

- هدف از تأسیس این کمیته و وظایف آن چیست؟

- هدفهای این کمیته را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: هدفهای کوتاه مدت و هدفهای دراز مدت. انتخاب هدفهای کوتاه مدت مبتنی بر پرسشنامه‌هایی است که در تابستان سال گذشته توسط استادان دانشگاهها پر شد و به جهاد دانشگاهی ارسال گردید. یکی از کارهایی که اغلب استادان دانشگاهها مایل به انجام آن در طول مدت تعطیل دانشگاه شده بودند، تألیف و ترجمه و تصحیح کتابهایی در رشته‌های تخصصی‌شان بود. با توجه به تنوع و گوناگونی رشته‌ها آمادگی برای تهیه کتاب در تمام آنها اعلام شده بود: فرهنگ و معارف ایران و اسلام، پزشکی، شیمی، معدن‌شناسی و... با در نظر گرفتن پاسخ استادان به پرسشنامه‌ها ستاد انقلاب فرهنگی به فکر ایجاد این کمیته افتاد و بررسی این پرسشنامه‌ها را به آن سپرد.

البته قسمتی از کار بررسی پرسشنامه قبلاً توسط دفتر مرکزی جهاد دانشگاه انجام شده بود و پس از تشکیل این کمیته جهاد پرسشنامه‌ها را به آن تحویل داد. پس از تشکیل کمیته برای رشته‌های مختلف دانشگاهی گروههای خاصی تشکیل داد و اکنون شماره گروههای تخصصی از سه تا تجاوز کرده است، که البته بعضی از این گروهها در درون خود چند شاخه فرعی دارند. مثلاً گروه ریاضی رشته‌های آمار جبر دارد. در این گروهها از استاد صاحب نظر در تمام دانشگاهها دعوت کردیم. البته سعی شد از افرادی دعوت شود که گذشته از داشتن مقام علمی، به امر انتشار کتابهای دانشگاهی نیز علاقه‌مند باشند. نیز سعی شد که از هر رشته دانشگاهی لاقلاً يك نفر دعوت شود، البته چه تهران و چه در شهرستانها مقداری کار این زمینه انجام شده بود. با توجه به این مسئله ما تصمیم گرفتیم يك نقش هماهنگ کننده در سراسر کشور داشته باشیم و دوباره کاری جلوگیری کنیم. بعضی استادان علاوه بر پاسخهایی که پرسشنامه نوشته بودند حضوراً آمدند اطلاعات بیشتری به ما دادند. در پاره‌ای موارد نیز از افراد دعوت شد تا در زمینه خود اطلاعاتی به ما بدهند. من می‌توانم بگویم اغلب گروههای ما و نزدیک به آنها توسط افرادی تشکیل شده است. صلاحیت بررسی را کاملاً دارا هستند. بهتر از آنها نمی‌توانستیم پیدا کنیم. اما عده پرسشنامه‌ها را بررسی کردند. کتابهایی را تعیین نمودند که در رشته‌ها مختلف مورد نیاز بود تا در طول مدت

برای آشنایی با چگونگی فعالیتهای کمیته ترجمه و تألیف و تصحیح کتابهای دانشگاهی، گفت‌وگویی با آقای دکتر نصرالله پورجوادی سرپرست این کمیته انجام داده‌ایم که ذیلاً به نظر خوانندگان گرامی می‌رسد.

درباره کمیته ترجمه، تألیف و تصحیح

البته قسمتی از کار بررسی پرسشنامه‌ها قبلاً توسط دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی انجام شده بود و پس از تشکیل این کمیته جهاد پرسشنامه‌ها را به آن تحویل داد. پس از تشکیل کمیته برای رشته‌های مختلف دانشگاهی گروههای خاصی تشکیل دادیم و اکنون شماره گروههای تخصصی از سی تجاوز کرده است، که البته بعضی از این گروهها در درون خود چند شاخه فرعی نیز دارند. مثلاً گروه ریاضی رشته‌های آمار و جبر دارد. در این گروهها از استادان صاحب‌نظر در تمام دانشگاهها دعوت کردند. البته سعی شد از افرادی دعوت شود که گذشته از داشتن مقام علمی، به امر انتشار کتابهای دانشگاهی نیز علاقه‌مند باشند و نیز سعی شد که از هر رشته دانشگاهی لااقل يك نفر دعوت شود. البته چه در تهران و چه در شهرستانها مقداری کار در این زمینه انجام شده بود. با توجه به این مسئله ما تصمیم گرفتیم يك نقش هماهنگ کننده در سراسر کشور داشته باشیم و از دوباره کاری جلوگیری کنیم. بعضی از استادان علاوه بر پاسخهایی که در پرسشنامه نوشته بودند حضوراً آمدند و اطلاعات بیشتری به ما دادند. در پاره‌ای از موارد نیز از افراد دعوت شد تا در زمینه کار خود اطلاعاتی به ما بدهند. من می‌توانم بگویم اغلب گروههای ما و نزدیک به همه آنها توسط افرادی تشکیل شده است که صلاحیت بررسی را کاملاً دارا هستند و بهتر از آنها نمی‌توانستیم پیدا کنیم. این عده پرسشنامه‌ها را بررسی کردند و کتابهایی را تعیین نمودند که در رشته‌های مختلف مورد نیاز بود تا در طول مدت

- کمیته تألیف و ترجمه و تصحیح کتابهای دانشگاهی چه مدت است که آغاز به کار کرده و چه ارتباطی با ستاد انقلاب فرهنگی دارد؟

- بسم الله الرحمن الرحيم، فکر ایجاد این کمیته بلافاصله پس از انتخاب اعضای ستاد انقلاب فرهنگی توسط امام خمینی بوجود آمد، و پس از تهیه مقدمات لازم عملاً از مهرماه امسال آغاز به کار کرد، و حدود دوماه و نیم است که مشغول فعالیت است. فعالیتهای این کمیته زیر نظر يك شورای عالی است که سه تن از اعضای ستاد انقلاب فرهنگی در آن عضویت دارند.

- هدف از تأسیس این کمیته و وظایف آن چیست؟

- هدفهای این کمیته را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: هدفهای کوتاه مدت و هدفهای دراز مدت. انتخاب هدفهای کوتاه مدت مبتنی بر پرسشنامه‌هایی است که در تابستان سال گذشته توسط استادان دانشگاهها پر شد و به جهاد دانشگاهی ارسال گردید. یکی از کارهایی که اغلب استادان دانشگاهها مایل به انجام آن در طول مدت تعطیل دانشگاه شده بودند، تألیف و ترجمه و تصحیح کتابهایی در رشته‌های تخصصی‌شان بود. با توجه به تنوع و گوناگونی رشته‌ها آمادگی برای تهیه کتاب در تمام آنها اعلام شده بود: فرهنگ و معارف ایران و اسلام، پزشکی، شیمی، معدن‌شناسی و... با در نظر گرفتن پاسخ استادان به پرسشنامه‌ها ستاد انقلاب فرهنگی به فکر ایجاد این کمیته افتاد و بررسی این پرسشنامه‌ها را به آن سپرد.

برای آشنایی با چگونگی فعالیتهای کمیته ترجمه و تألیف و تصحیح کتابهای دانشگاهی، گفت‌وگویی با آقای دکتر نصرالله پورجوادی سرپرست این کمیته انجام داده‌ایم که ذیلاً به نظر خوانندگان گرامی می‌رسد.

درباره کمیته ترجمه، تألیف و تصحیح

البته قسمتی از کار بررسی پرسشنامه‌ها قبلاً توسط دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی انجام شده بود و پس از تشکیل این کمیته جهاد پرسشنامه‌ها را به آن تحویل داد. پس از تشکیل کمیته برای رشته‌های مختلف دانشگاهی گروههای خاصی تشکیل دادیم و اکنون شماره گروههای تخصصی از سی تجاوز کرده است، که البته بعضی از این گروهها در درون خود چند شاخه فرعی نیز دارند. مثلاً گروه ریاضی رشته‌های آمار و جبر دارد. در این گروهها از استادان صاحب‌نظر در تمام دانشگاهها دعوت کردند. البته سعی شد از افرادی دعوت شود که گذشته از داشتن مقام علمی، به امر انتشار کتابهای دانشگاهی نیز علاقه‌مند باشند و نیز سعی شد که از هر رشته دانشگاهی لااقل يك نفر دعوت شود. البته چه در تهران و چه در شهرستانها مقداری کار در این زمینه انجام شده بود. با توجه به این مسئله ما تصمیم گرفتیم يك نقش هماهنگ کننده در سراسر کشور داشته باشیم و از دوباره کاری جلوگیری کنیم. بعضی از استادان علاوه بر پاسخهایی که در پرسشنامه نوشته بودند حضوراً آمدند و اطلاعات بیشتری به ما دادند. در پاره‌ای از موارد نیز از افراد دعوت شد تا در زمینه کار خود اطلاعاتی به ما بدهند. من می‌توانم بگویم اغلب گروههای ما و نزدیک به همه آنها توسط افرادی تشکیل شده است که صلاحیت بررسی را کاملاً دارا هستند و بهتر از آنها نمی‌توانستیم پیدا کنیم. این عده پرسشنامه‌ها را بررسی کردند و کتابهایی را تعیین نمودند که در رشته‌های مختلف مورد نیاز بود تا در طول مدت

- کمیته تألیف و ترجمه و تصحیح کتابهای دانشگاهی چه مدت است که آغاز به کار کرده و چه ارتباطی با ستاد انقلاب فرهنگی دارد؟

- بسم الله الرحمن الرحيم، فکر ایجاد این کمیته بلافاصله پس از انتخاب اعضای ستاد انقلاب فرهنگی توسط امام خمینی بوجود آمد، و پس از تهیه مقدمات لازم عملاً از مهرماه امسال آغاز به کار کرد، و حدود دوماه و نیم است که مشغول فعالیت است. فعالیتهای این کمیته زیر نظر يك شورایی عالی است که سه تن از اعضای ستاد انقلاب فرهنگی در آن عضویت دارند.

- هدف از تأسیس این کمیته و وظایف آن چیست؟

- هدفهای این کمیته را می‌توان به دودسته تقسیم کرد: هدفهای کوتاه مدت و هدفهای دراز مدت. انتخاب هدفهای کوتاه مدت مبتنی بر پرسشنامه‌هایی است که در تابستان سال گذشته توسط استادان دانشگاهها پر شد و به جهاد دانشگاهی ارسال گردید. یکی از کارهایی که اغلب استادان دانشگاهها مایل به انجام آن در طول مدت تعطیل دانشگاه شده بودند، تألیف و ترجمه و تصحیح کتابهایی در رشته‌های تخصصی‌شان بود. با توجه به تنوع و گوناگونی رشته‌ها آمادگی برای تهیه کتاب در تمام آنها اعلام شده بود: فرهنگ و معارف ایران و اسلام، پزشکی، شیمی، معدن‌شناسی و... با در نظر گرفتن پاسخ استادان به پرسشنامه‌ها ستاد انقلاب فرهنگی به فکر ایجاد این کمیته افتاد و بررسی این پرسشنامه‌ها را به آن سپرد.

دانشگاه استادان بطور جداگانه، به علت اینکه از کار هم بی خبر بودند يك متن واحد را چند بار ترجمه و تکثیر می کردند. پس در مجموع نیروی انسانی و مالی و امکانات زیادی در بند این کار بود و بازده آن نازل و ناچیز. با توجه به تمام این مشکلات و مسائل دیگر پس از تشکیل جلسات متعدد متشکل از استادان متعهد دانشگاهها و متخصصین، ستاد انقلاب فرهنگی به این نتیجه رسید که ایجاد يك هماهنگی میان همه مؤسسات انتشارات دانشگاهی ضرورت دارد تا به تبع آن این مشکلات برطرف شود. یعنی کمبودها توسط استادانی که مایلند در امر انتشارات همکاری کنند برطرف شود و از طرف دیگر بودجه ای که قرار بود برای تهیه جزوه ها و انتشارات داخلی خرج شود صرف تهیه و انتشارات کتاب شود. این کار از نظر اقتصادی با صرفه تر است. چون اگر بخواهیم يك کتاب را برای تمام دانشجویان کشور تکثیر کنیم به جای ۳۰۰ یا ۴۰۰ نسخه می توان آن را در چهار یا پنج هزار نسخه منتشر کرد و این باعث کاهش قیمت کتاب خواهد شد. از سوی دیگر کیفیت کتاب به مراتب از جزوه بهتر خواهد بود، هم مطالبش صحیح تر و دقیق تر است، چون روی آن مطالعه می شود، ویرایش می شود و هم از نظر شکل پاکیزه تر و قابل قبول تر می شود. همچنین تبعیضی نیز بین دانشگاهها وجود نخواهد داشت. مثلاً همان کتابی که در دانشگاه فنی و صنعتی تهران تدریس می شود در اراك و سیستان نیز مورد استفاده قرار می گیرد. از نظر امکانات انتشاراتی نیز این تبعیض از میان برداشته

خواهد شد. گذشته از تمام اینها چون کتاب در تیراژ زیاد تولید می شود و به همه جا می رود این محك خوبی می شود برای سنجش آن و در مورد کتابهای خوب باعث تشویق پدید آورندگان یا مترجمان آن خواهد شد. همانطور که گفتم ما به هدف اول که کوتاه مدت بود می توانم بگویم که تقریباً رسیده ایم. یعنی پرسشنامه ها بررسی شده کارها به استادان واگذار شده و آنها هم مشغول تألیف و ترجمه شده اند. حالا مرحله دوم کار یعنی رسیدن به هدف دوم می خواهد آغاز شود و آن ایجاد مرکز انتشارات دانشگاهی است که هدف آن ایجاد يك نظام واحد برای انتشارات دانشگاهی است.

- ارتباط این کمیته با سایر مؤسسات نشر دانشگاهی به چه صورت است؟ آیا مؤسسات انتشارات دانشگاهی در حال حاضر فعالیتی دارند یا نه؟ و دیگر اینکه این کمیته در نهایت هدفش این است که می خواهد این مؤسسات را درهم ادغام کند یا اینکه غرض حفظ استقلال آنهاست و کمیته (و در آینده مرکز انتشارات دانشگاهی) نقش هماهنگ کننده و ستادی خواهد داشت؟

- این مسئله هنوز کاملاً مشخص نشده است. در حال حاضر این کمیته با مؤسسات انتشاراتی دانشگاهها همکاری ندارد. ستاد انقلاب فرهنگی طی بخشنامه ای از کلیه مؤسسات انتشاراتی دانشگاهها خواسته است که قرار داد جدیدی منعقد نکنند و کتاب جدیدی نیز چاپ نکنند. بلکه فقط کارهای نیمه تمام

خود را به پایان برسانند. احتمالاً پس از تأسیس مرکز انتشارات دانشگاهی مؤسسات انتشاراتی دانشگاهها از نظر اجرایی مستقل ولی از نظر برنامه ریزی و شکل کار تابع این مرکز خواهند بود.

- میزان تیراژ کتابها چقدر خواهد بود؟
- تیراژ کتاب با توجه به نیازی که برای آن در سطح کشور وجود دارد تعیین می شود. بعضی کتابهای علوم پایه ممکن است در ۲۰ هزار نسخه چاپ و تکثیر شود. بعضی کتابها ممکن است در هزار نسخه تکثیر شود، پاره ای از آنها نیز هست که در ظرف ۵ سال ممکن است تیراژ پانصد نسخه نیز برایشان زیاد باشد، چون دانشجوی آن درس کم است. يك چنین نشریاتی را می شود حتی به صورت ماشین شده در کتابخانه ها قرار داد. به هر جهت کوشش ما این است که نیازهای دانشگاهها را از نظر کتاب تأمین کنیم و در ازبیداد عنوانهای کتابهای دانشگاهی بکوشیم. در این راه گذشته از محتوای کتابها که با دقت تألیف و ترجمه و آماده خواهد شد، شکل آنها نیز بدور از تجملات زائد، به نحوی خواهد بود که شایسته محتوای آنها باشد. همچنین امید است که کتابها با بهایی ارزان در دسترس دانش پژوهان قرار گیرد.

- آیا سیاست علمی و دانشگاهی کشور مشخص شده است که کمیته می خواهد دست به انتشار کتاب بزند؟

- در شرایط موجود هنوز برنامه ریزی دقیق دانشگاهها صورت نگرفته است. البته قسمت طرح و برنامه ریزی ستاد انقلاب